

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר בהעלותך לכבוד ... אחרשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות... ויעש כן אהרן" (במדבר ח, ב"ג).
פרש"י להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. ובמקור בספרי (פסקא ס - נוסח הגר"א זצ"ל) איתא: להודיע שבחו של אהרן, כשכשם שאמר לו משה כן עשה ולא שינה. ע"כ. ולכאורה תמוה איזה שבח הוא זה. פשוט שאהרן יעשה רצון ה' ולא ישנה. ועוד למה ישנה. ומתוך המלבי"ם בספרו התורה והמצוה, ח"ל [עם תוספת ביאור שלנו, בין סוגריים] שאהרן עשה כן חצי לוג לכל נר ונר [שזה שיעורם כדאמרינן במס' מנחות פט., וכמ"ש (שמות כז, כ"א) שמן זית זך... להעלות נר תמיד... מערב עד בוקר. ופרש"י תן לה מידתה שתהא דולקת מערב עד בוקר, ושיערו חכמים חצי לוג ללילות טבת הארוכים, וכן לכל הלילות, [ואם יותר (כגון בקיץ) אין בכך כלום], ובכל זאת נר מערבי דלק בנס, וממנו היה מדליק את כולם [פי' דאמרינן במס' שבת כב. (ויקרא נד, ג)] מחוץ לפרוכת העדות באוהל מועד יערוך אותו אהרן מערב עד בוקר לפני ה'. ושואלת הגמרא וכי לאורה הוא צריך, והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר - לא הלכו אלא לאורו! ומתרצת הגמ' אלא עדות היא (בנס הפלאי שנעשה, כדלקמן) לבאי עולם, שהשינה שורה בישראל. מאי עדות?

ברכת התורה וכמו"ם
שמעון יוסף הכהן ויוזפלד

מדרש

בהעלותך את הנרות את מוצא י"ב שבטים שהקריבו קרבנות לחנוכת המזבח שבט לוי לא הקריב כלום והיו מצירין ואומרים למה רחקנו מהקריב לחנוכת המזבח משל למלך שעשה סעודה והיה קורא אומניות היה אוהב אחד שאוהבו יותר מדאי לא קרא אותו עמוהן היה מצר לומר שמא יש בלבו של מלך עלי כלום שלא זמנני בכל סעודות האלו כיון שעברו אותן ימי סעודה קרא אותו אוהב אמר לו לכל בני המדינה עשיתי סעודה ולך לעצמך אני עושה סעודה למה שאת אוהבי כך מלך ממ"ה הקדוש ברוך הוא את מוצא י"ב שבטים הקריבו לחנוכת המזבח וקבלן הקב"ה שנא' קח מאתם ושבטו של לוי לא הקריבו כיון שעבר חנוכת המזבח אמר הקדוש ברוך הוא לאהרן ולבניו כל השבטים עשו חנוכה ושבטך לא עשה לכך דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך ואחר כך קח את הלויים.

רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ
וְזֶהוּ בְּחֵינֵת 'תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ'
'תּוֹרַת ה' תְּמִימָה', הֵינּוּ חֻכְמַת הַתּוֹרָה, בְּחֵינֵת דְּבוּר בְּרַעְיָה. וְזֶה עֶפֶר הַתְּמַתְקָה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ, בְּחֵינֵת מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ וְכַנ"ל. וְזֶהוּ בְּחֵינֵת: 'רְפוּאוֹת תְּהִי לְשִׁרְיָד', שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְחַת הַתּוֹרָה. 'לְשִׁרְיָד', זֶה בְּחֵינֵת מַלְכוּת, בְּחֵינֵת: 'שִׁשְׁרָה עַל כָּל הָעוֹלָם, שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁד הַדִּין שֶׁל יִצְחָק. וְהַתּוֹרָה, הִיא הַרְפוּאָה וְהַתְּמַתְקָה שֶׁל הַדִּין הַזֶּה כַּנ"ל.
(ליקו"מ עד)

אמר רב[א] זו נר מערבי שנותן בה שמן כמדת חברותיה, וממנה היה מדליק (פרש"י הנרות, בין הערביים). ובה היה מסיים (פרש"י ההטבה, לפי שהשאר (הנרות) היה מטיב (מיד ב) שחרית (מכיון שכבר כבו בסוף הלילה) וזו (שלא כבתה בסוף הלילה אלא המשיכה לדלוק בנס, גם במשך כל היום כולו) מטיב בין הערביים. ולפני שכבתה ממנה היה מדליק את כולן, והיה שבחו של אהרן שלא שינה, ר"ל שלא הוצרך לשנות לתת בנר המערבי יותר מחצי לוג כדי שידליק (גם כל היום) עד הלילה, כי דלק בנס בזכותו, ודפח"ח. ונראה שגם הרמב"ם כיוון לתרץ קושיא זו שכתב ויעש כן אהרן, לומר שהוא היה המדליק אותו כל ימיו (וזהו שבחו שלא שינה מנהגו הטוב), ואע"פ שהמצוה כשרה בבניו (ולא בעינן שתעשה דוקא ע"י הכהן הגדול) כמ"ש (שמות כז, כא) יערוך אותו אהרן ובניו. אבל (מ"מ) היה הוא מודרו במצוה הגדולה הזאת הרומזת לדבר עליון וסוד נשגב. ולפי דרכינו נסביר שזה גודל שבחו של אהרן שנהג בתמימות ובפשיטות, ולא שינה והתחכם בשום דבר, אלא כשידע שכך הוא רצון ה' לא ביקש היתרים והקלות וגם לא התחכם לשנות מרצון ה' כלום, ועוד יותר לא התחכם נגד דברי אחיו הצעיר וכלשון הספרי "להודיע שבחו של אהרן שכמו שאמר לו משה כן עשה, ולא שינה. שאלו שני היסודות הגדולים הולכים ביחד ומחזיקים כל הבנין דהיינו תמימות ופשיטות, ואמונת חכמים, להאמין בדברי הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה רצון ה' ממש. שאל"כ כשח"ו האדם הולך אחר שכלו וחכמתו יוכל ליפול בטעותים ומכשולות רבים ולבוא לידי רעות גדולות ח"ו, כאשר כבר

"על פי יהנה יחנו ועל פי יהנה יסעו"
אָדוֹן כָּל, אֵדָל הָעֵצָה וְרַב הַעֲלִילָה אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְּקֻחוֹת עַל כָּל דְּרָכֵי בְּנֵי אָדָם. וַיִּזְדַּע וּמִבֵּין מַחְשְׁבוֹתָם וְסוּדָם, יַעֲזוּרֶנּוּ רַחֲמֶיךָ הַאֲמֵתִים עָלַי וְתַבְּנֵי לְמִדְנֵי תְּמִיד כְּכֹל עַת אֵיךְ לְהַתְּנֶהוּ בְּעֵינַי נְסִיעוֹת לְדְרָכִים וְכִשְׁמֵ שְׁהִיִּית עִם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, וְהָיוּ כָּל נְסִיעֵתָם עַל פִּיךָ כְּרִצוֹנְךָ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "עַל פִּי יְהוָה יִחַנו וְעַל פִּי יְהוָה יִסְעוּ", כֵּן תִּרְחַם עָלַי, וְתַהֲיֶה תְּמִיד עִמִּי וְאֲנִי מוֹסֵר עַצְמִי עָלֶיךָ לְבַד בְּאֵמַת עִם כָּל תְּנוּעוֹתַי תְּמִיד עַל פִּיךָ אֶחְנֶה בְּבֵיתִי, וְעַל פִּיךָ אֶסַע וְתִשְׁמַר צְאֹתִי וּבֹאֵי לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלֹמֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם וְתִרְחַם עָלַי תְּמִיד כְּכֹל עַת שְׁאֲנִי מִכְּרָח לְנִסְעֵ לְאִיזֵה דְרָךְ עַל פִּי רִצוֹנְךָ הַטוֹב, שֶׁתַּהֲיֶה עִמִּי תְּמִיד, וְתוֹלִיכֵנִי לְשֹׁלֹם וְתִדְרִיכֵנִי לְשֹׁלֹם, וְתַגִּיעֵנִי לְמַחֲזוֹ חֲפִצֵי לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלֹמֹם וְתַצִּילֵנִי מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב בְּדְרָךְ, וְתַתְּנֵנִי לְחֵן וְלְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוּאֵי וְתַגְּמִלֵנִי חֲסִידִים טוֹבִים תְּמִיד וְתִשְׁיַבֵּנִי לְשֹׁלֹם לְבֵיתִי שְׁלֹמֹם בְּגוֹפִי וּבְנַפְשִׁי וּבְמִמוֹנִי וּבְתוֹרַתִּי, וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִכָּל מִכְשׁוֹל חָטָא וְעוֹן, וּמִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רְעִים וּמִחְשְׁבוֹת רְעוּת, וּמִכָּל הַסְּתַבְּלוֹת רְעִים תְּמִיד וּבְפִרְטָה בְּעַת הַלּוּכֵי בְּדְרָךְ וְתַצִּילֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ מִסְּכַנְתַּי דְרָכִים לְעוֹלָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת בְּגוֹף וּבְנֶפֶשׁ וּבְמִוּוֹן.
(ליקוטי תפילות תפילה מ תקפד)

אסור לזלזל ברכושו

אבל אעפ"כ אסור לזלזל ברכושו וכדאיתא בחיי"מ (עבודת ה' אות ק) בעת שהיה השריפה פ"א בשבת ופ"א ביוה"כ הי' רצונו שיקילו מאד בענין הצלת ממונו ורכושו באופן המותר על פי דין, ואמר זה אני יודע מכבר שיש אנשים שבשביל חומרא אחת מבטלין הרבה מאד מעבודת ה' כמעט הכל, כי הלא כמה האדם מייגע עצמו בשביל חפציו וממונו ונוסע לדרכים ומבטל עצמו הרבה מתורה ותפילה ועבודת ה' ימים רבים בשביל להרוויח ממון ואח"כ בשביל חומרא אחת יאבד הכל ח"ו ויצטרך שנית לבטל עצמו הרבה, ואמר על עצמו שכשהוא מוליך ממון אצלו בדרך, הוא מודקדק מאד לגונו יפה בבגד שלו בתוך בית יד כנגד לבו ושלא יהי' בו שום קרע ונקב, ואעפ"כ בכל עת שהוא בדרך הוא ממשמש בכיסו בכל שעה אם יש אצלו הממון, ובכל עת שנודמן שאחד מאנ"ש נאבד אצלו איזה סך ממון בדרך והיו באים בקובלנא לפניו, הי' מבזה ומוכיח אותו מאד ע"ז על שלא נודרו בשמירתו יפה עיי"ש, שזה בחי' מה שיעקב אבינו נשאר לבדו מעבר לנחל יבק עבור פכים קטנים כדפרש"י בס' וישלח (ברא' ל"ב, כ"ה), וכמשחז"ל (סוטה י"ב) עה"פ (שמות כ') ותקח לו תבת גומא, מאי שנא גומא א"ר אלעזר מכאן לצדיקים שממונם חביב עליהם יותר מגופם, וכל כך למה, לפי שאין פושטין ידיהם בגזל.

(מתוך הספר "יש מאין")

התיקון הכללי

השכח חנות א-ל (תהלים עז, י).

לפי פשוטו הוא המשך לכל הטיעונים הנ"ל, ו"חנות" הוא לשון חנינה, כלומר האם ח"ו אין לנו חנינה!?

ולפי דרכינו ניתן להסביר בלשון חנות וגעשעפט, ובלשון תחינה ותפילה, ובלשון תחנה וחנינה - כיצד בל' חנות? כי אמרי אינשי וקורים למקום תורה ותפילה שבו מרוויחים כל הנצח בל' געשעפט בית חרושת, כשהוא של רבים, כגון בית המדרש ובית הכנסת, ושטיבל וקלויז, כלומר האם כל הזכויות שעשינו נשכחו למעלה!?

א"נ בלשון תחינה - כלומר וכי הא-ל שכח כל התפילות ותחינות ושפיכת לבנו לפניו? ובלשון תחנה - הוא הסבר לאידך גיסא, כי יש הרבה מקומות ותחנות בחיים של האדם שבו הכעיס את בוראו, וחכך בדעתו המשורר האם כבר פעל בתשובתו למעלה, ששכחו למעלה כל התחנות והמקומות שהאדם הכעיס בהם את בוראו. אם קפץ באף רחמיו סלה. "קפץ" - אפשר להסביר לשון סגירה, כמו (ברבים טו, ז) 'לא תקפוץ את ירך', כלומר האם סגר רחמיו לעד.

ואפשר להסביר לשון קפיצה, כביכול כאדם הקופץ בכמה אופנים בשעת כעסו, ומחליט להתעקש ולעמוד בתוקף על עמדתו ולא לרוחם.

א"נ י"ל, שידוע שיש חרון אף ולהבדיל אריכות אנפין וסבלנות ורחמים אין קץ, והנה ידוע שהשי"ת מתנהג עמו ע"פ י"ג מידות של רחמים כמ"ש 'ה' ה'... ארך אפים' (שמות לו, ו). והמשורר כמתמיה, וכי השי"ת קפץ ונטה מעמדתו זו של 'אף רחמיו' דהיינו אריכות אף - אריכות אפים (אלא שלפ"ז יותר הל"ל 'מאף' ולא 'באף' לפי הסגנון הפשוט).

(מתוך הספר "שי למורא")

חכמת הצדיקים הגדולים

כי עקר החכמה האמתית היא חכמת הצדיקים הגדולים שזכו לחשב באמת על תכליתם הנצחית, כי זה עקר החכמה באמת, בבחינת 'איזהו חכם? הו'אזה את הנו'לד', שצריך כל אדם להשכיל על דרכיו ולהתניב היטב מה יהיה נולד ממעשיו ועסקיו בסוף האחרון, אשר לזה אין זוכים בשום חכמה שבעולם, כי-אם על-ידי חכמת הצדיקים האמתיים שעקר חכמתם הוא להשתדל לפרש את עצמם מזה העולם לגמרי עד שזכו לזה בשלמות, ששברו כל התאוות בתכלית עד קצה האחרון ולא נשאר להם שום נדנד ריח משום תאוה של זה העולם, ורק צדיקים כאלו הם יכולין לתקן כל העולם ולהתזקק למוטב כל מי שרוצה להתניב בהם; כי כל אדם צריך להגיע לזה, לתכלית הפרישות והקדושה באמת, וזה עקר תכליתו לנצח, אבל לאו כל אדם זוכה לזה, וצריך אנו דווקא לזה בשלמות באמת, על-כן עקר התקון של שאר כל אדם הוא על-ידי ההתקרבות לצדיקים האמתיים, להם ולתלמידיהם וכו', כי הצדיקים האמתיים יכולים לתקן ולרפאת כל אדם שבעולם אף-על-פי שהוא חולה גדול בנפש וגוף, כי כמו שהמבנה תלמיד-חכם אין לו רפואה למכתו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כמו-כן להפך, מדה טובה מרבה, שהמאמין בצדיקים ותלמידיהם שהם באמת תלמידי-חכמים אמתיים אין מכה בעולם בגוף ונפש שלא יקבל רפואה על-ידם בבחינת 'ולכל בשרו מרפא' הנאמר בכל התורה. (אוצר היראה אמונה אות לו)

בעזרת השם יתברך
יום א' במדבר תקצ"ג

אהובי בני חביבי מכתבך קבלתי היום והי' לי לנחת, בפרט מה שכתבת שאתה מתחזק במעט טוב שאתה חושף בכל יום, יהי ה' עמך ויחזק את לבבך להוסיף בכל יום אור קדושה ודעת, כי חוץ מזה הכל הקל, ומה שאתה כותב בכל אגרת שנועשה עמך הרבה בכל יום, אף על פי שיש לי יסורים מזה מצד אהד, אבל זאת נחמתי כי ידעתי שעם כל אדם בהכרח שיעבר עליו כל זה, ואני שמח בהצד לטובה מה שאני רואה מפתלי דבריך שאתה מתחזק בדבריו ועצותיו הקדושות, וזו בני וזו, והנהיר לזכר בכל עת שהעקר הוא השעה הזאת, ויש שכתבים רחבים בעזרת השם יתברך לסמך עליהם, וממך תראה ותבין מה היית עושה אם לא הי' לך כח פנה ועצות כאלו אף הי' בלתי אפשר לקבל מרירותא דעלמא, וזכר היטב הלשון הקדוש הנה שגלה הוא זכרונו לברכה בלשונו הקדוש שהמדת הממון הוא מרירותא דעלמא, מר ממנות, והוא נמשך מפגם הברית, ואי אפשר להמתיקו כי אם על ידי ברית מלח עולם שהוא הצדיק האמת. תדע ותאמין שכל העולם מלא מרירות יותר מאשר עובר עליך, מה נשיב לה; אשר אנו זוכים לידע מהצדיק האמת יסוד העולם, שהוא ממתיק המרירות של כל העולם בל, ובדאי החוסים בצלו ומתקרבים אליו נמתק מהם המרירות הרבה יותר, ומכל שכן שזוכים בכל יום לחטף טוב ועצות על פי דרכיו הקדושים, אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לזה, ובזה תגיל ותשיש בכל יום ובכל עת, ותברך מפל הרעיון ותמהון לבב שעובר עליך אל מחשבות תורה ותפלה ושמחה ובטחון והתחזקות בחסדי ה' ובחמלתו הגדולה לנצח, והנה מוסר כתב זה נחוץ מאד ואי אפשר להאריך יותר.

(עלים לתרופה מכתב ק)

"למה נגרע"

ספר רבי ישראל ויינבערג ז"ל שפעם כשבא לציון רבנו הקדוש שמע את רבי נחמן מטולטשין ז"ל שעומד וחוזר בין דברי תפלותיו ובקשותיו על התבות: "למה נגרע" עם נגון הטעמים שעליה בניעמה ובהתעוררות נפלאה פמה וכמה פעמים ובהשתפכות הנפש, והוא על פי המבאר בספר לקוטי הלכות, ענין צעקת למה נגרע, עין שם.

(ש"ס חלק ה' ר' נחמן מטולטשין ז"ל הקנב)

להצלת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
ת.נ.צ.ב.ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניח
חורה בתשובה שלמה